

||| månadens epiztel

Ett fall av ökad dödlighet i en fiskodling håller på att utredas och en arbetsgrupp med deltagare från flera myndigheter har bildats för att förebygga MRSA-överföring från människor till djur. Epizeln är denna gång sammanställd av Mikael Propst, SVA.

FÖRHÖJD DÖDLIGHET I FISKODLING

I mars kallades veterinär till en fiskodling där ett- och tvåårig lax drabbats av en något förhöjd dödlighet (en promille/dag) och där blod kunde klämmas ur anus på död fisk. Även regnbåge och öring finns i odlingen men hos dessa fiskar sågs inga symtom. Veterinären observerade blödningar i bukhålan och två fiskar skickades till SVA.

Vid obduktion hade båda fiskarna blod runt anus och en fisk var bukig. Fiskarna var anemiska och petekiella blödningar kunde ses i bukfett, på tarmserosan, i muskulatur och på hjärtat (Figur 1). Symtomen stämmer med viral hemorragisk septikemi (VHS) på regnbåge. VHS har ett långsamt förlopp med låg mortalitet vid aktuell vattentemperatur (0–2°C) och kan även drabba lax.

Virusodling sattes på cellinjer som förökar även många andra allvarliga fiskvirus, Jordbruksverket kontaktades och odlingen spärrades. Förnyad provtagning gjordes enligt OIEs standard för virusanalys för att utesluta/verifiera diagnosen. Organ fixerades också för histologi. Virusodlingen visade sig vara negativ och VHS liksom flera andra fiskviros kunde uteslutas.

Histologisnitten visade blödningar i gälar (Figur 2), hjärta, njure, tarm och muskulatur och lokaliseringen inom organen stämde över-

FOTO: THORBÖRN HONGSLO

ens med haemorrhagic smolt syndrome (HSS). Sjukdomen har observerats hos lax vid tiden runt smoltifiering (på vårvintern vid ett–två års ålder) i Norge och Skottland. Etiologin är okänd och diagnos ställs via mikroskopi. Snitten skickades till Veterinærinstituttet i Bergen för verifiering, med svar att fynden stämde väl överens med HSS men blödningarna i tarmen var kraftigare än de observerat tidigare.

I skrivande stund pågår odling på ytterligare en cellinje för att utesluta den mindre sannolika

FIGUR 1. Vid obduktion sågs att fiskarna var anemiska och hade petekiella blödningar i bukfett, på tarmserosan, i muskulatur och på hjärtat.

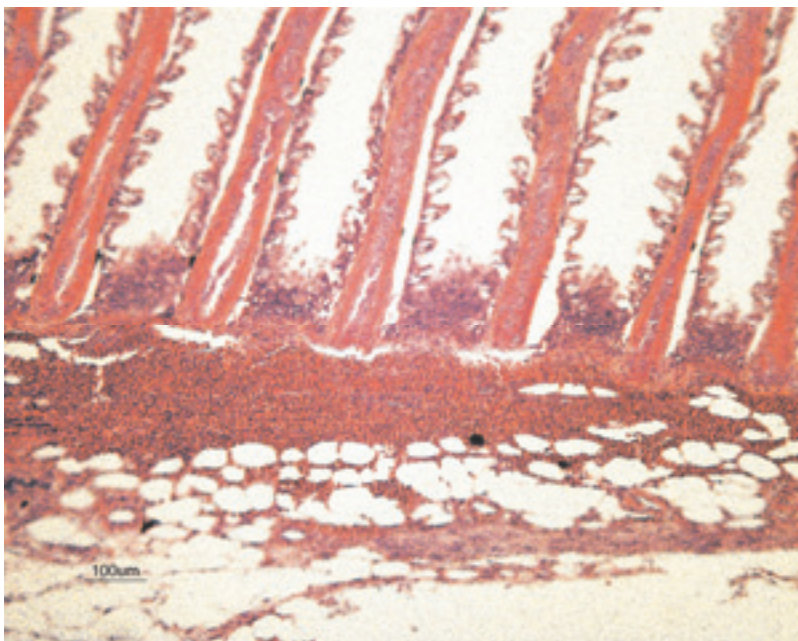

FOTO: ANNE-BERIT OLSEN, VETERINÄRINSTITUTET BERGEN.

FIGUR 2. Histologisnitten visade bland annat kraftiga blödningar i gälbågen. HE-färgning, 20 gångers förstoring.

diagnosen pancreas disease, och prover är skickade till EUs referenslaboratorium i Köpenhamn för att även utesluta infektiös laxanemi (ILA). Diagnosen är dock osannolik i detta fall, det handlar med största sannolikhet om HSS.

ÖKAD BEVAKNING AV RESISTENS-SPRIDNING

En arbetsgrupp har bildats med uppdrag att belysa problemet med spridning av multiresistenta bakterier från människor till lantbrukets djur, i första hand meticillinresistent *Staphylococcus aureus* (MRSA). Erfarenheter från andra länder visar att antibiotikaresistenta bakterier kan spridas bland lantbruksdjur som därmed fungerar som en smittreservoar. En av konse-

kvenserna är ständig återsmitta till personer som är i nära kontakt med djuren. Den övervakning och de studier som utförts tyder på att förekomsten av MRSA hos lantbrukets djur i Sverige generellt är mycket liten jämfört med situationen i flertalet EU-länder.

En smittväg till lantbrukets djur är överföring från MRSA-smittade djurägare och annan djurpersonal. Det saknas dock kunskap i sjukvården om hur överföring av smitta till djur kan förebyggas. Arbetsgruppen ska bland annat identifiera vilka riskmoment som förekommer i olika former av djurhållning. Underlaget ska vara en hjälp till smittskyddsläkare så att MRSA-smittade personer som arbetar med lantbrukets djur fångas upp och får hygienråd om hur risken för smittspridning kan minskas. Informationen är efterfrågad av smittskyddsläkarföreningen och arbetsgruppen är tillsatt av nationella samverkansfunktionen mot antibiotikaresistens och vårdrelaterade infektioner. Den består av representanter från länsveterinärerna, SVA, Jordbruksverket, Smittskyddsläkarföreningen, Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten och Arbetsmiljöverket. Underlaget beräknas vara klart under 2014. ■

- ■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.
- ■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, dvs utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

AVS ACTA VETERINARIA
Acta Veterinaria Scandinavica SCANDINAVICA

Den vetenskapliga tidskriften Acta Veterinaria Scandinavica, skapad av de nordiska veterinärförbunden, publicerar sedan 2007 sina artiklar enbart elektroniskt på Internet. Allt material i tidskriften ligger i sin helhet fritt åtkomligt på adressen www.actavetscand.com. Utgivningen finansieras via en avgift från de publicerade författarna, med de nordiska veterinärförbunden som ekonomisk garant.

För aktuellt innehåll och tidigare publicerade artiklar i Acta Veterinaria Scandinavica hänvisas till hemsidan www.actavetscand.com.

Missnöjd med
din lön?

Jämför med andra
akademiker i Saco Lönesök.

